

ho són així mateix *Benicadell* i *Benitatxell*.

MAGRINYÀ

Despoblat del municipi d'Olèrdola (Alt Penedès).

DOC. ANT. 986: in termino Olerdula, ubi dicunt *Magrinna* (*Cart. St. Cugat* I, 159); 977: *Magrinna* (Mas NHBna. IV, 174); 1002: *Magriniano*, *Macriniano* (*Cart. St. Cugat* II, 11; 31); 1005: *Magriniano* (Mas IV, 204); 1012: *Magriniano*, *Magrignan* (Mas IV, 253); 1048: *Marunniano* (Mas IX, 284); 1108: *Magrinna* (Mas V, 130).

PARÒNIMS: *Macriniano*, NL antic de la Vall de Camprodon, documentat: 904: *Magriniano* (Monsalv., X, 200); 1020: *Macriniano* (*Marca Hispanica*, 1023; Monsalvatje, IX, 219). Mn. Julià Pascual comunicà (carta de 23.VI.1969) que «*Magrinyà* avui perdut, últimament *Magrià*, era a l'extrem E. de Freixenet de Dalt, o sigui del Ritort en amunt; era una "villa" que frontava amb Molló».

Magrinyà. Les Roques de *magrinyà*, en un tombant del curs de l'Ebre entre Móra (no gaire avall) i Benissanet (ensenya a Casac. 1924 el llaütter de Móra que el porta riu avall); pròpiament nom d'una finca veïna.

Magrinyan, NPP de la Vall d'Uixó (XXIX, 194.21) i de Nules (Pna. Cast.) (XXIX, 187.12).

ETIM. Noms de predis en -ANUM, formats amb el NP llatí MACRINIUS (CIL III), derivat de MACRIUS (Schulze, 184).¹

¹ Skok (p. 100) documenta diversos NLL francesos derivats d'aquest mateix NP llatí: *Magrignan* (Hérault) i *Magrie* (Aude), entre altres. Per a un homònim mossàrab com *Mecrièn*, V. s.v. *Maclet Beni-*.

MAGUEROLA

(abans *Maguerova*; i altres noms, com *Magarrofes* o *Maclova*, que deuen ser d'igual origen)

Maguerola (antic *Maguerova*) designa diversos llocs propers a Barcelona: 1) al Nord de Collserola, te. St. Cugat del Vallès; 2) lloc prop d'Abrera i Esparreguera; 3) Estany, en el delta del Llobregat, prop del Prat.

Pron. mod. des de 1929 tinc nota i recordo haver oït *mageròle* en els llocs de 1) i 3) moltes vegades: *turó da mageròla* (1), *a mageròla* o *estany da mageròla* (3).

1) El turó és en la carena de la serra del Tibidabo, més enllà del Collserola pròpiament dit, entre aquest i el Turó de Valldaura; en el seu vessant Nord, hi ha un vell mas avui conegut per *can Maguerola*, te. St. Cugat (mapa Brossa-Almera), però és un «can» mo-

dern i postís, car es tracta del *mansus* o mas dels docs. del S. XIII, que anem a citar, centre del *locus* o paratge que anomenen les més antigues

MENCIONS ANT. 985: «prope Sti. Cucuphati, in locum quod dicunt *Magerova*» (*Cart. St. Cugat* I, p. 139); 988: «Sti. Cucuphati --- *Magarova* --- *Magerova*» (ib. I, 181); 998: «in term. de Sto. Cucuphati, in locum q.d. *Magarova*» (ib. I, 288); 1185: «--- *Magarova* --- Pontanal ---» (ib. III, 300); 1205: «mansum de *Magerova*» (ib. III, 379); 1220: «St. Cucuphatis in manso de *Magerova*» (ib. III, 412), que retrobem en un altre doc. de 1220, on, entre les obligacions d'un pagès adscrit figura: «debet esse habitans, homine Sancti Cucuphatis, in manso *Magrova*» (Hinojosa, *Reg. Sen. Cat.*, p. 326).

Notem que de les 7 mencions antigues, 4 apareixen amb *-gar-*, 3 amb *-ger-* i una amb *-gr-*, sense vocal: resultat natural (totes elles) del grup *br-*, amb intercalació o sense, d'una vocal desfet el grup àrbic originari, que era de dura pronunciació en llavis romànics. I són totes amb *-ova*, no *-ola*.

2) El Baró de Maldà, conta les dificultats que, l'any 1793, tingué el cotxe senyorial en què viatjava, per travessar dos cops la Riera de *Magarola*, entre Abrera i «Esparguera» (*Calaix de Sastre* II, 131, 134). Reig Vilardell (S. XIX) la posa dos k. amunt del poble d'Abrera, anomenant-la «torrent d'en *Magarola*» (*Monografies de Cat.*, s.v. *Abrera*). Ja apareix, com nom d'un antic feu a l'E.Mj.; i llavors també és en la variant originària *-ova*; 1141: *Magaroua* (cit. junt amb Abrera) per MiretS. (*Templ.* p. 35).

3) És un estany que havia estat gran, en el delta, a la dr. del Llobregat, entre els estanys La Ricarda i el Remolar. S'ha anat dessecant i avui està mig colgat de boga, salats, i altres plantes aquàtiques, o bé tapat pels al·luvions. El vaig visitar l'a. 1932 i de nou el 1955. Al costat es descabdellen els episodis penúltims de *Tomàs de Bajalta* de Coromines: «una llissa va rompre l'encís de l'estany i el seu xipolleig féu fugir les fotges arran de l'aigua --- cap a l'estany de *Maguerola*» (*Prometeu*, cap. XI, § 2, pp. 189-190; ed. O.C., p. 290).

Com que aquest últim topònim havia estat nom d'un paratge extens d'aquells llocs i més pròxim que els altres dos al casc antic de la ciutat de Barcelona, és probable que vingui del (3) el següent nom de casa i llinatge, de vell arrelament dins la ciutat: «la altra capella, en lo carrer de la Porta Ferrissa, en casa *Magarola*, que és pública, suposat que trau porta a dit carrer ---; fora, hi ha campanar i campanas, com a especial prerrogativa, per haver estat aquell terreny, antes de recàurer en los Senyors de Casa *Magarola*, dels monjos de Montserrat» (Maldà, *Excursions*, p. 44). En efecte ja ens consta *Magarola* com cognom pròcer a la ciutat de Bna., en l'a. 1730 (*BABL* XIII, 271). Cert que essent nom de persona no